

REVISTA ORĂȘTIEI

ABONAMENTELE:

Pe 1 an 3 fl.; pe 1/2 an 1 fl. 50 cr.; pe 4 luni 1 fl.
Pentru România și străinătate 10 fr. la an.
Manuscripte nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate
nu se primesc.
Abonamentele se plătesc înainte.

Apare în fiecare Sâmbătă

EDITOR AL FOII:

Aurel Popovici-Barcianu, director.

PROPRIETATEA

Institutului tipografic „Minerva” în Orăștie.

INSERTIUNILE:

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a 2-a oară
5 cr., a 3-a oară 3 cr. și timbru de 30 cr.
Atât banii de abonament cât și pentru inserțiuni, sunt
a se trimite la adresa: „Minerva” institut tipografic
în Orăștie (Szászváros).

Să băgam de seamă!

(=) Abia 2—3 săptămâni trecut-au, de când foile maghiare de furie năpustitus'au asupra băncilor românești și îndeosebi asupra »Economului« din Cluj și a directorului aceluși institut. La guvern apel făcut-au, ca întrucât se poate să împedecă înființarea lor, ba pe cele deja înființate să le chiar sisteze, căci, vezi Doamne, fac politică și cu bani ajută scopuri cari sunt contrare statului.

Ei ved, că pe acest teren noi ne desvoltăm repede, și voesc, ca să taie firul libertății comerțului, prin ceea-ce altrează și vatămă însuși principiul de libertate, care s'a născut deodată cu revoluția franceză. Ei uită astăzi, că conducătorii lor de odinioară, de nenumărate-ori s'au provocat la razele binefăcătoare ale libertății, și umblă astăzi să sugrume ori-ce desvoltare liberă, fie aceasta pe ori-ce teren.

De aceste sbuciumări ale foilor șoviniste mirarea de loc nu ne-a cuprins, deoarece-ce dedați suntem a auzi zi de zi batjocuri și injurături la adresa noastră și a așezămintelor noastre, mai ales dacă vre-unul dintre ele își face datoria și ajută cu oare-care sumă realizarea vre-unui scop, care pentru binele neamului nostru să servească.

Ca spinele în ochi stă-le compatrioților maghiari băncile noastre românești, de care, har Domnului, în timpul de față avem și noi Români un număr destul de frumos, și aceasta cu atât mai virtuos, deoarece-ce o parte a venitelor lor, din împrumuturile dela popor adunate, tot spre binele lui le întorc.

Și această năpustire asupra lor cu atât este mai mare, cu cât ved, că ele se înmulțesc din an în an și fac progrese îmbucurătoare.

Noi tocmai din acest motiv îndemnat-am totdeauna poporul nostru, și îl îndemnăm și astăzi, ca la ale noastre bănci să se adreseze pentru împrumutul de care lipsă au, și pe ele să le spriginească, făcând și ele în schimbul acestui sprigin, cele mai bune servicii ce în puțință le stă, pentru al neamului bine.

Să luăm de pildă pe cel dintâiu și cel mai mare institut românesc de credit și economii »Albina« din Sibiu. N'a făcut oare acest institut cel mai mare bine ce se poate aștepta dela dînsul, prin aceea, că an de an mulți studenți români mai săraci află o masă bogată gratuită în decursul unui an școlar, prin ceea-ce li-se usurează studenților lipsiți de mijloace, dar' cu aplicare spre învățură, cercetarea de școale, cari apoi, devenind bărbați deplin, luptă cu abnegațiune pentru binele nostru al tuturor. Și câte alte felurite binefaceri nu a săvârșit acest institut dela înființarea lui?

Să luăm mai departe pe înfloritorul institut »Ardeleana« din Orăștie, care cu drag jertfește pentru ori-ce lucru, care-i spre binele nostru public. Câte școale române sărace n'au fost ajutate an de an de către acest institut, și câte alte dotațiuni nu s'au făcut tot pentru binele nostru, încât suma aceloră este însemnată.

Au doară nu sunt în drept institutele noastre a ajutama instituțiile proprii culturale atunci, când din vistieria statului și așa nimic nu ni-se dă?

Sau doară acei bărfitori contra institutelor noastre economice nu au cunoștință despre principiile adevărat sănătoase ale unui Adam Smith, care zice: »Economia politică își propune să înavușcă în același timp pe popor și pe Suveran?«

Acestea le știu ei foarte bine și de aceea umblă ca să depărteze poporul nostru de către ele, căci li-e teamă, că

azi-mâne, urmând noi pe această cale, se vor trezi că ne aflăm și noi pe o treaptă cu dinșii pe acest teren comercial.

Pe când, dacă noi n'am avea aceste bănci ale noastre și nu le-am sprigini, nici de binefaceri lor nu ne-am bucura, și aceasta ar fi un mare păcat al nostru.

Băncile străine, ori-cât de mulți cruceri am vërșa într'insele, nu numai că pentru interesele noastre n'ar întoarce nici o para chioară, dar' pe lângă aceasta și-ar mai și ride de noi și ne-ar batjocori.

Nimicirea băncilor noastre le zace la inimă, pentru-că doresc, ca în locul lor să înființeze ei altele, în giurul cărora să adune poporul nostru, ca apoi, legat fiind în chipul acesta de ele, să poată dispune de el după placul lor, ținându-l astfel departe de săvârșirea lucrurilor bune pentru el.

Multe ar fi de zis în privința aceasta, dar' noi ne mărginim de astă-dată numai la atâta, ceea-ce de altcum adesea s'a mai accentuat, și am amintit aceasta numai din cauză, că tocmai acum este pe cale a se înființa din partea ministrului de agricultură un nou institut de credit, numit Banca centrală. Această bancă, zic ei, are de scop a ajutama toate reuniunile mai mici de acest fel, și a supraveghia manipularea lor, a căror existență nu este destul de sigură. Ea însă, banca centrală, va fi cu atât mai sigură, că stă sub controla guvernului. Noi însă nu ne prea bucurăm de nici un lucru ce stă sub controla lui, căci prea multe dovezi ni-s'au dat despre fărâdelegile lui și ale oamenilor sei, de cât ca să mai avem încredere în dinșii.

Au doară Krivány și alții de pănura lui nu au stat sub controla guvernului și a oamenilor sei? Și cu toate acestea totuși a pus mâna pe banii încredințați lui și și-a luat tâlpășița.

Dat ni-a fost și ne este deci a ve-

dea, că ei pe ei nu se pot controla, dar' să mai controleze și pe alții.

Inființeze, nu suntem în contră, ori-ce Reuniuni ar dori ei pe seama lor, dar' pe noi să ne lase pe lângă ale noastre, cari le avem, și cu ale căror favoruri, precum în trecut, așa și pe viitor, vom fi mulțumiți.

Pentru-ca să se instrăineze poporul nostru de către băncile noastre, și să între în această nouă reuniune, de si-gur că vor umbla agenți printre dinșii, cari le vor spune câte verzi-uscate, și le vor face fel și fel de propuneri, dar' dinșii nici să nu-i audă, căci în loc de miere, venin poartă pe buzele lor, și în loc de adevăr minciună grăește gura lor. Să le spună în față, că a trecut timpul, când Românul pentru porumbul de pe casă lăsa vrabia din mână. Astăzi guvernul și oamenii lui nu mai au crezământ la noi, căci prea adesea am fost înșelați.

»Român la Român« să ne fie de-visa tuturor, și razele binefăcătoare ce se vor ivi în urma împlinirii acestei datorințe a noastre, nu vor întârzia a produce efectul lor, care numai spre binele nostru al tuturor poate să fie.

Convocarea congresului pentru alegerea de Metropolit al bisericii române ortodoxe se va face în curând.

Ținerea congresului pe 17/29 Decembrie a. c. și zilele următoare, s'a luat la cunoștință din partea guvernului.

Chestia școalelor din Brașov a ajuns a fi desbătută în Senatul României. Dl Titu Maiorescu a interelat pe dl Sturdza în această afacere. Dl Sturdza a zis, că a sistat plățirea rentei, căci de-o mai plătea, periclită prin asta școalele din Brașov, pe care guvernul unguresc le-ar fi închis, ca primind, contra legilor țerii, ajutor din țeară străină. Deslegarea acestei chestii se va face pe cale diplomatică. Senatul cu unanimitate a luat la cunoștință răspunsul dlui Sturdza și i-a votat încredere.

FOIȚA „REVISTEI ORĂȘTIEI“

SINGUR...

Sunt singur, dară n'am ce face
Așa 'mi-a fost ursita mea.
Să o iubesc nebun, — să sufer
Pentru ea!

Și azi apar în gândul meu
Acele vremi mai fericite,
Dar' ele scurte clipe-au fost
De-abia trăite!

Și dorurile mele toate
Încep acum a fi pustii,
Pribeag sunt azi, — și toate 'mi par
Fatale nebunii!!

Nicu.

Perdut!...

Mama, o blondină tină trumușică, cosea liniștit la o cămeșuță a micului Mario, care așezat la picioarele ei pe covor, tăia cu multă seriozitate și mare atenție din hârtie roșie și albastră niște figuri ciudate, sub cuvânt că sunt — soldați!

Ușa se deschide repede, și cu față senină intră tinărată tată în odaie. »Scoală Mario dragă! Astăzi vei merge tu cu tătuca la preumblare.«

Fața tinerei mame s'a posomorât; ea nu se mișcă din loc. Micul Mario însă sare drept în picioare, soldații, tăiați cu atât necaz sunt uitați și sboară spulberați prin toate patru unghiurile odăiei, ear' el cu un țipet de bucurie se acață de genunchii tatei.

»Scumpul, frumosul, drăgușul meu tătuca! strigă băiatul, și ochii îi rid de bucurie.

»Teclă dragă, îmbracă băiatul, să nu perdem timpul.

»Vrei să duci tu băiatul la preumblare, fără șagă?

»Da, închipuește-ți minunea, am și eu odată două ore libere, și vezi, Mario, n'a ești încă nici când cu mine.

»Dar' tu te-i duci cu el pe Pincio; să nu-l răcești.«

»Nu, nu vom merge noi pe Pincio, nu-i așa Mario, nici tu n'ai plăcere să mergem pe Pincio.

»Nu tătuca! Nu mergem, mama, nu! Dar' îmi dai străiușul cel nou de postav? Da? Mama!

»Și la Castello pe câmp este umed.«

»Nu-l duc nici la Castello! Dar' spune-mi ce ai? Nu vrei tu să easă băiatul cu mine, ești poate geloasă?

»Cum nu? Mai știi? răspunde ea ironic, dând din umeri. Apoi se scoală încet, se duce și vine ear' de unde a pornit, fără is-

pravă, deschide mai multe dulapuri fără să afle ce-i trebuie, în urmă începe a îmbrăca băiatul, care numai în cămeșuță răsturnat pe pat în așteptarea călțunilor și ghetelor bate din piciorușe, desmerdându-se cu tată său culcat asemenea lângă dînsul.

De mai multe-ori, pe când încălța și îmbrăca băiatul se pleacă mama la urechea micușului, și pare-că voește să-i spună ceva în secret, dar' giaba-i, tata e de față și ar auzi tot.

De câteva-ori i-a încheiat străiușul rău, și a trebuit să înceapă din nou. Mario devine nerăbdător; tata aștepta deja cu pălăria pe cap, dar' mama încă tot își face de lucru căutând o batistă pentru Mario.

»Îi dau eu pe a mea, dacă-i trebuie.«

»Lasă, mama, că mie nu-mi trebuie.«

»Și vezi de nu-i cumpăra ear' jucării, zice mama cu sială.

»Nu-i cumpăr nimic.«

»Mama cuprinde băiatul și îl sărută lung pe frunte, pare-că ar voi ca sărutul acesta să-i comunice gândul ei secret, apoi rămâne în tindă și privește de sus, cum coboară tata și băiatul tot sărind și rizând scările.

»Mario!

»Ce vrei, mama?

»Ean ascultă.«

»Spune de sus, mama, eu te aud de aici.«

»Poate-ți e frig, să te îmbrac mai bine?

»Dar' nu-mi e frig, mama, nu-mi trebuie.

*

Înainte edificiului în lăuntru cărui se află basenul cu crocodili și colivia cu tigrii micul Mario desvolta multă curiositate, dar' puțin curaj. El privește la tatăl său cu o față care exprimă totodată dorința și frica de a intra în lăuntru, totuși se oprește înaintea ușii de intrare.

»Tătuca? Crocodilii sunt mari și groși? Tare groși?

»Da, fricosule, sunt mari și groși.«

»Așa de groși ca Nana, bucătăreasa noastră?

»O, ei sunt mai groși încă și mai strașnici, decât ea, dragă.

»Haidem de-aici, tătuca! Spune-mi tu cum arată crocodilii cei strașnici, și nu trebuie să mergem să-i vedem. Așa! papa? — Tătuca, cu banii cari ar fi trebuit să-i dai ca să vedem crocodilii, știi ce să faci? Hai, cumpără-mi mai bine o jucărie.«

»Nu dragă! Nu se poate, tu ai deja destule jucării.«

»O, eu nu am multe tătuca! Să vezi tu cât de multe are Alexandro, mult mai multe decât mine. El are jucării cu mașină în lăuntru și toate se mișcă.

Iubileul Monarchului.

În urma dorinței M. Sale Monarchului, ca din privilegiul iubileului să nu se facă festivități șgomotoase oficiale, sərbarea aceasta a decurs în liniște. Dar' pentru aceasta sərbările totuși au fost destul de imponente, mai ales în partea a doua a monarchiei, în Austria. Aci sərbările au decurs cu însuflețire și pompă mare.

Sərbarea acestui iubileu nu s'a mărșănit numai între popoarele din monarchie, ci ea s'a extins și în alte țări, ale căror foi au scris, din aceste privilegii, articoli plini de respect și elogioși la adresa M. S. Monarchului.

Cu mai multă răceală a fost sərbătat acest iubileu din partea cavalerescului popor maghiar, care l-a privit numai ca pe o sərbare oficială, impusă de guvern.

Această sərbare, zic ei, a privit-o numai pe Austria, dar' nu și pe Ungaria. Așadar se înșală toți aceia, cari cred că acest iubileu a fost sərbătat cu însuflețire de toate popoarele din monarchie.

Toate naționalitățile se bucură de progresele făcute pe toate terenele dela 1848 încoace, sub domnia M. S. Monarchului, numai Maghiarii nu, căci ei din contră zic că li-s'au pus pedeci în calea progresului și altele de acestea.

Așadar' Austria și Ungaria nu este o singură monarchie, după-cum cred străinii și ar trebui să fie, ci ele sunt deosebite una de alta și neînțelegerile și nemulțumirile ce sunt între ele își iau întinderi tot mai mari pe zi ce merge.

Dovadă despre aceasta se va da cât mai curând, deoarece-ce situația încordată în care de prezent se află aceste două țări ale monarchiei, nu mai poate mult dăinui și cu cât va întârzia mai mult deslegarea ei, într'un mod ori alt, cu atât mai mare va fi și »crachul« care-l va produce.

Noi suntem gata a întimpina eventualele urmări ale acestor neînțelegeri.

Cum stăm?

Sunt grele împrejurările, prin cari preoții străbatem în timpul de față, deoarece-ce ni-se pune întrebarea: »De-a fi ori a nu mai fi.«

Este vorba despre regularea salariilor noastre preoțești.

Până de prezent, noi preoții, foarte puțin, ba pot zice că nimic n'am făcut în această privință, nici nu s'a aflat vre-unul dintre noi, care să se ocupe mai cu de-amănuntul prin foile noastre de această chestie.

Dar' în sfârșit totuși s'a aflat un confrate, care, dacă nu mai curând, dar' în ciasul al 11-lea, vine și se ocupă, într'un articol din nrul dela 29 Nov. n. al »Tribunei Poporului« cu »Regularea salariilor preoțești«.

Să ne bucurăm însă și de aceasta, și să sperăm, că preoții nostri, barem acum, când ciasul din urmă ne bate la ușă, se vor trezi din indolența care i-a cuprins, și vor grăbi ca să convoace conferențe, în cari cu toții să ne consultăm, și să definim direcția ce

avem de urmat față cu noua lege despre regularea salariilor preoțești, care peste câteva zile va intra în vigoare.

Au doară atât de mult să fi decăzut preoțimea noastră, încât față de cea mai crâncenă lovitură ce ni-se poate da, lovitură, ale cărei urmări triste le va simți întreg poporul nostru, să nu mai fie în stare a-și apăra cele mai elementare drepturi ce le au față de biserică, și a respinge cu dispreț dela sine acel ajutor, sau mai bine zis acel lanț, cu care însăși își leagă mâinile?

Aceasta ar fi o rusine atât de mare pentru preoții nostri, încât, dacă mă și cuget numai că s'ar putea întâmpla așa ceva, față pare-că-mi roșește și bărbăția, cu care până aci mă numiam preot român, pare-că se ascunde și nu mai cutesc a mă afirma lumii de atare.

Nu, nu se poate, ca într'atăt să fi decăzut preoțimea noastră, care în toate timpurile și în toate împrejurările, ori-cât de grele ar fi toată acelea, a știut cu bărbăție să lupte pentru drepturile bisericii sale, ear' acum, deodată, să-și uite de chemarea sa, și de bună-voie să se arunce în valurile furibunde ce se rostogolesc asupra sa și asupra credincioșilor sei, de cătră dușmanii nostri seculari.

Nu în avere stă fericirea omului, ci în împlinirea conștiențioasă a chemării ce i-se impune.

Cu mai multe necazuri au avut a se lupta preoții nostri în trecut, și o parte dintre dînșii în mai mare miserie au trăit ca în timpul de față, și dacă cu toate acestea, neclintiți au stat la postul lor, servind cu credință sf. biserică, și fiind sinceri părinți sufleteste ai poporului, cu atât mai virtos li-se impune aceasta acuma, când de-o parte totuși se află într'o stare materială mai bună ca în timpurile trecute, ear' de altă parte, ca să dovedim lumii și celor-ce umblă să vēneze printre noi, că cu cât mai dese și mai crâncene vor fi loviturile ce le îndreaptă contra noastră, cu atât mai mult vom ținea la biserică și neamul nostru, care ne sunt cele mai scumpe tesature ce le avem în această vieță trecătoare.

Venătoarea ce o face guvernul printre preoții nostri, este cea mai eclatantă dovadă, că ei sunt, precum întotdeauna, și în timpul de față, cel mai tare zid al apărării drepturilor bisericești, prin care dacă va putea străbate, deodată cu știrbirea autonomiei bisericii noastre, pradă îi va cădea și poporul nostru românesc.

De aceea, iubiiți în Christos frați, mai mult de cât ori-când să ne stringem rîndurile, și cu toată bărbăția și lăpădarea de sine să sărim în apărarea drepturilor noastre bisericesti, și unul ca unul să respingem dela noi diavolul ajutor ce ni-se îmbie și să arătăm lumii, că mai bine trăim în miserie, împlinindu-ne conștiențios datorința, decât ca să ne vindem turma nouă încredințată pentru sunetul argintului, care la urma-urmelor tot nu ne aduce nici un folos, ci mai virtos ne va muștra conștiența, că întocmai cum Iuda a vândut pe Christos pentru 30 de arginți, așa și noi, pentru un bagatel, legatune-am mâinile, dând astfel privilegiu dușmanilor nostri, ca să dispună după plac și după-cum

lor le vine la socoteală, de soartea noastră, care este strîns legată de soartea poporului.

Să nu uităm, că devisa noastră este »Preoți cu crucea în frunte«, și că acela, care va nesocoti această devisă, nesocotit și desprețuit va fi nu numai de oameni, dar' și de D-zeu, ai cărui slugitiori suntem cu toții.

De aceea, iubiiți în Christos frați, să grăbim cu convocarea de conferențe, în cari să ne stătuim asupra pașilor ce avem de întreprins față de această nouă lege, și aș dori, ca în aceste conterețe să fim cu toții de acord, pentru a respinge dela noi ajutorul ce ni-se îmbie și să rămânem pe mai departe adevărați părinți sufleteste ai poporului.

Așa să fie. *Ortodocul.*

Să creștem tineretul.

Acum, când țeranul sfârșind munca grea a câmpului, a ajuns să se bucure și el de repaus, în serile lungi ale iernii, mai virtos ni-se impune întrebarea: Cu ce se ocupă tineretul la sate, ba chiar și la orașe?

Singura distracție pentru tineret sunt așa zisele »șezători«, unde fetele de regulă sunt ocupate cu torsul sau cu cusutul, ear' feciorii rar își au ocupațiunea, ci mai mult servesc spre a face distracție celor cari compun »șezătoarea«. Și dacă aceste »șezători« s'ar ținea sub oare-care controlă, așa încât în ele să domnească și un aer moral oare-cum, te-ai mai împăca cu existența lor, dar' lășate de sine, sau mai bine zis, așa după-cum se practică, sunt spre stricăciunea morală a celor-ce dau contingentul la șezători, a tinerimii.

Din punctul acesta considerate, gresesc foarte mult acei părinți, cari își lasă copiii lor să cerceteze astfel de șezători, sub firma că acolo lucrează mai cu spor cutare sau cutare lucru.

În astfel de șezători elementele sunt diferite, și e destul să se aște unele sau doi reți, pentru-ca să strice pe toți ceialalți, căci din pățanie e zicătoarea: »unul rău strică pe zece buni.«

Să nu fie oare un alt mijloc mai potrivit pentru a petrece serile lungi ale iernii în felul ca acea petrecere să servească spre zidirea și nu spre ruina morală a tineretului? Ba dal

În fiecare comună este câte un învățător și câte un preot harnic, dacă vrea să fie, cari pot și au datorința a da directivă decisătoare creșterii tineretului, cari pot și datori sunt în urma poziției lor, a se îngrijii de creșterea tinerimii.

În serile lungi ale timpului de-acum, tineretul adult, dacă nu în toată seara, cel puțin a doua seară, să se adune la școală, unde să se îndeletnicească cu învățarea de cântări, bună-oară feciorii acum »Colinde« pentru Crăciun, ear' fetele alte cântări acomodate. Apoi citirea de cărți folositoare, de poezii, declamări ș. a. ș. a. ar putea servi drept material de distracție și educațiune pentru acest tineret. Toate acestea învățătorul harnic și iubitor de progres le poate conduce spre fala și mândria lui și a celor-ce-l urmează.

Asemenea nici preotul n'ar trebui să stea

departe de această mișcare, ci și dînsul să ia parte activă, îndemnând și aducând exemple pentru-ca tinerimea să se însuflească de așa ceva. Nu-i vorba, greu va fi la început, căci nimic nu se face deodată, astăzi însă vor veni câțiva, mâne mai mulți și în urmă vēzînd că zeu, e mai bine așa decât la »șezătoare«, ne vom trezi că tot mai mult se interesează cu toții de astfel de conveniri, pe cari la început le vor lua în batjocură oare-cum și în rîs. Ce frumos este, unde cu asemenea începuturi s'au făcut cor formal, încât astăzi ți-e drag să asști la serviciul dumnezeesc într-o biserică, în care cântă un cor bine condus.

Astfel de coruri sunt mai ales pe la orașe, dar' și acolo cam rar, ceea-ce e destul de dejositor pentru noi, căci alte neamuri și pe sate ne sunt superiori nouă în cele culturale, dar' nu cred că și prin comune nu s'ar putea învăța tineretul să execute o liturgie măcar în 2 voci, ceea-ce nu e tocmai așa de greu, pe cât e de frumos dacă s'a făcut.

Dar' să punem cazul, că nici aceasta nu se poate! Bine, atunci de ce să nu se învețe și să nu se cânte cântări măcar într'o voce, presupunînd că învățătorul și preotul încă le știu cânta bine, și atunci mai bucuos ascult o cântare cântată frumos de 10 sau mai mulți inși, decât să »scărțâie« un singur cantor bătrân sau chiar tîner vre-o melodie eșită mai mult pe nas decât pe gură, care îți produce disgust dacă mai ai fericirea ori nefericirea de-a fi cătuși de puțin acasă în ale cântării.

Cunosc preoți, cari în lipsa de cantor bun s'au pus inșiși de și-au format pe cantorii lor, mai mulți la număr, învățându-i cântările corect, așa încât astăzi aceia se simt fericiți că pot executa cântările după-cum se cuvine. Și dacă aceasta ar face-o mulți preoți și învățători, ne-am trezi peste câțiva timp că nu ne mai deosebim în cântări ca acum, când tot satul își are așa zicînd specialismul seu în a cânta. Tot așa am putea progresa și în alte direcțiuni.

Dar' să mă întorc ear' la obiect și să constat că, în felul acesta crescută tinerimea sub supraveghierea preotului și a învățătorului, cari sigur sunt conduși de bune intențiuni față de popor, și pe cari acesta îi și ascultă și respectează, vom ajunge cu timpul acolo, încât poporul să apuce ear' pe căi bune și binecuvîntate de D-zeu, căci lăsat de capul seu, tot mai mult se cufundă în noianul fărădelegilor și cufundându-se el, ne cufundăm și »disparem cu el și noi cei cari suntem chemați a-l ridica. *Delta.*

Afaceri municipale.

În nr. 43 al »Revistei Orăștiei« dela 5 Oct. n. a. c., am promis a reveni asupra listei viriliștilor și a membrilor municipali aleși. Ca publicul alegețor român din acest mare comitat, cu 93% locuitori români să-și poată trage seama despre starea reprezentanților sei, facem unele combinații statistice despre elementele, cari compun adunarea municipală și cari chemați sunt a aduce hotăriri mai cu

Are un tren cu trei vagoane, și cu oameni în vagoane, ear' sus pe horn șede un mașinișt negru, negru, de fum șermanul. Are un cărușel cu călăreți, care se 'nvert, dar' trebuie se tragi de o sfornică, știi tătucă? Ai avut și tu jucării când erai mic ca mine, tătucă?

»Foarte puțin, dragă.«

»Poate n'ai fost de treabă? Ai fost obraznic?

»Nu așa de obraznic ca tine.«

»Eu nu sunt așa obraznic, tătucă. Numai câte-odată cu mama.«

»Cu mama? Dar' nu iubești tu pe mama?

»Da, tătucă, iubesc pe mama, dar' mai mult încă te iubesc pe tine.

»Nu-i frumos, Mario, să vorbești așa, pentru-ce mă iubești pe mine mai mult?

Pentru-ce pe tine te vēd numai la prânz, tătucă, ear' pe mama o vēd totdeauna. — Tătucă! cumpără-mi o jucărie și apoi voi iubi și pe mama cum te iubesc pe tine.

»Așa. — Șiretule! — Spune-mi vrei să mănânci o înghiețată?

»Da, da, vreau, dar' una roșie.«

După-ce a mâncat înghiețata încet ca să-și țină mai lung, își aduse aminte de mama. »Știi ce, tătucă«. Hai să cumpărăm pentru mama niște prăjituri, că mama nu-i cu noi și n'a mâncat înghiețată! — Lasă-mă să duc eu pachetul! — Tătucă! când voi crește și eu mare, mare — ca tine, așa-i, că atunci am voie să fac ce vreau? atunci voi mănca

în toată ziua câte o înghiețată — dar' una mai mare.«

»Înghiețata strică stomachul, Mario.«

»O nu, mie nu mi-a strica nimica, tătucă. Eu voi crește mare și apoi m'oi face dragon.

»Dar' dacă vei rămânea mic, piticul tatei?«

»Nu se poate! Tu trebuie să-ți dai mult de mâncat, ca să cresc mare și să mă fac gros, că dacă nu ești mare și gros, atunci nu te iau la dragoni. Știi eu, mi-a zis Alexandro. Așa-i tătucă?

Lângă fereastra prăvăliei cu jucării se oprește băiatul. Tăcut, cu ochii mari rugători se uită la tatăl său, pe care îl ține strîns de mână; apoi ear' întoarce fața spre geam și dorința neexprimată i-se poate ceti în față.

Tata nu mai poate rezista și intra cu el în lăuntru.

»O ce frumos este satul care mi-l-ai cumpărat. El stringe de bucurie cutia la pept, apoi se sue în birjă să plece acasă. »Câte căsuțe sunt în cutie?« Știi tu tătucă?

»Poate vr'o douăzeci.«

»Douăzeci?! Douăzeci e mult tătucă? —

Atunci își dau douăzeci de sărutări micițe, ear' dacă voi afla și un turn mare în cutie, îți mai dau o guriță, dar' una mare, mare! Căsuțele le pot așeza acasă pe masă, ear' cu cercul și mingea ce mi-a cumpărat mama Vineri nu mă pot juca în casă, că mingea e proastă, ea sare sus și poate să strice o oglindă sau altceva. Nu-i așa tătucă? Cu cercuri se poate juca numai pe afară.

»Dar' tu poți să te joci pe Pincio cu el, cumintele tatei.«

»Nu, eu m'am jucat cu el la Villa Pamfili, știi Vineri, când am fost cu mama acolo. În trăsura nu mi-a plăcut, dar' mama mi-a spus ca să fiu liniștit și la Villa Pamfili ne coborîm.«

»Și v'ați coborît? Te-ai jucat cu cercul?

»Da, eu m'am jucat, ear' mama a vorbit cu Riccardo.

»Cu Riccardo?

»Da tătucă!

»Dar' de unde s'a luat Riccardo pe acolo?

»El se preumbla. Eu am stat puțin cu mama și cu Riccardo, dar' ei n'au voit să vorbească cu mine. Eu m'am supărat și am fugit cu cercul meu. Dar' eu n'am voit să mă duc departe tătucă, numai pentru-că mîngia mi-a sărit și eu am trebuit să o caut, de aceea m'am depărtat și am perdut pe mama și n'am putut-o afla îndată. Dacă m'ăș fi rătăcit prin pădure, m'ar fi mâncat lupii tătucă?

»Se poate, dragă! Dar' mama?

»Pe mama am aflat-o, era în trăsura și mă aștepta.

»Și mult timp a trecut până-ce te-ai întors la mama?

»Nu tătucă, nu mult după ce am aflat mingea, dar' mama era mâniaoasă și m'a certat. Eu am plîns și apoi am bătut mingea, că ea era de vină că m'am rătăcit, nu eu. Apoi m'am suit în trăsura și Riccardo s'a suit cu

noi și a tras perdelele la ferești; și apoi n'am vēzut nimic pe stradă. În Rispetto ne-am coborît, dar' nainte de ce ne-am coborît, Riccardo a sărutat pe mama! De ce a sărutat-o tătucă?

»Noi am mers pe urmă pe jos mai departe, ear' Riccardo a rămas în trăsura. Dar' de ce a sărutat el pe mama? Pe mama are voie s'o sărute numai tătucă și Mario, ear' Riccardo nu-i nici un tătucă, nici nu-i Mario! Așa-i tătucă? Tătucă! să-ți spu lui Riccardo să nu mai sărute pe mama!

»Da, dragul tatei, fii liniștit că-i spun eu!

Mama așteaptă în tindă și ascultă neli-niștită ca după pași să cunoască cine vine.

»Ești singur Mario?

»Da, mama. Uite, tătucă mi-a cumpărat mie un sat, ear' ție niște prăjituri.«

Mama e palidă și tremură, ear' copilul stă înaintea ei cu ochii schinteitori de bucurie și-i întinde prăjiturile.

»Unde-i tata tîu, Mario?

»Tătucă? Tătucă s'a dus la Riccardo ca să-și spuună lui, că el n'are voie să te sărute, el nu-i tătucă, nici Mario.

»Copilul meu! striga mama și cu brațele întinse cade la pămînt fără simțire.

seamă asupra sarcinilor publice comitatense și a tuturor afacerilor administrative-economice și comunale ca for de a II-a instanță.

Suntem tare în credință, că dacă alegătorii ar cunoaște chemarea adunării municipale, și-ar trage bine seama, că cu prilejul alegerilor în cine-și pune încrederea și cui își dă votul sau pentru de a-l reprezenta acolo, unde se aduc hotărâri afund tăietoare în viața proprie și mai vârtos în cea a avutului său. Dacă ar avea cunoștință, că adunarea municipală câte și mai câte hotărâri ale comunelor aduse în interesul acelora le nimicește pe motive netemeinice și contrar cu binele ce-l au în vedere comunele și reprezentanțele acelora.

Dacă alegerile de funcționari comunali, făcute pe sprinceană de către fisolgăbirae, sunt atacate cu motive drepte, cum la un raport simplu solgăbirăesc se întăresc, fără a se lua în vedere plângerile majorității locuitorilor și multe alte hotărâri jignitoare, toate aceste în cele mai multe cazuri se fac „muşama”, toate se nescotesc și respectul fisolgăbirău nici nu se rușinează a spune înainte, „că adunarea comitatului așa și așa are a hotărâ”, ear' după fapta împlinită, cu un cinism oficios își bate peptul fălos de reușita sa nedreaptă. — Dacă toate acestea le-ar ști frații alegători, atunci într'adevăr bine au a-și trage seama cui își dă votul ca să-l reprezente în adunarea comitatului.

După-cum am amintit, reprezentanța municipală (congregația) se compune din 256 viriliști, adică din aceia, cari plătesc mai multă dare în comitat și din tot atâția membri aleși din trei în trei ani pe 6 ani. Lista viriliștilor se compune toamna pe baza datelor de dare, cari se dau din partea oficiilor de dare. La compunerea aceleia, dator este fiecare a se convinge însuși, că indus este în aceea listă, ear' după aceea să-și contragă toată darea de pe teritoriul municipiului, pentru-că aceasta nu se face din oficiu.

Dacă toate acestea s'ar împlini și dacă eventualele greșeli și omiteri, mare parte intenționat făcute, s'ar reclama, precum și sototirea dării îndoită la persoanele îndreptățite, atunci membrii viriliști români ai municipiului ar da un număr mai însemnat decât de fapt avem.

Până a nu da publicității lista viriliștilor și a celor aleși, facem combinația promisă, ca onoratul public comitatens să aibă o oglindă adevărată despre elementele constitutive ale adunării comitatense. Membrii viriliști români avem, după consemnarea extrasă dela comitat, 29, ear' 182 viriliști sunt Maghiari, Jidani și circa 35 Sași.

Lista membrilor aleși publicată mai la vale ne dă o înfățișare de tot tristă. Tristă din punct de vedere național român, pentru-că în cele 19 circuli electorale ale comitatului, numai 3, și anume cercul Băița, Dobra și Romos au ales majoritatea reprezentanților români. Dacă privim lista din punct de vedere al ocupațiilor aleșilor reprezentanți, apoi cu atât mai tristă vedenie ni-se înfățișază, că abia 95 reprezentanți și anume: 37 preoți, 8 avocați și 50 proprietari, negustori și oameni privați apar ca element neatrănat.

Este tristă această împregiurare nu numai din punct de vedere românesc, ci chiar și din punct de vedere constituțional. Că așa este, s'a dovedit de atâtea-ori în adunările municipale, că cauze bine pricepute și de interes comun comitatens au suferit învingeri, cari au fost împreunate cu pagube simțitoare pentru publicul din comitat, fără deosebire de naționalitate.

Și cum nu, când majoritatea absolută a aleșilor se compune din 115 funcționari administrativi în frunte cu vice-comitele, din 10 membri ai justiției, din 18 funcționari de finanțe, postă și băisăguri și din 11 profesori și învățători de stat, laolaltă 161 votanți, cari datori sunt a sări totdeauna și cu tot prilegiul în ajutor reprezentantului guvernului. Mai zică cineva că noi fără deosebire de naționalitate trăim în era constituțională. Mai laude-se susțitorii jaluzi de viața constituțională comitatensă cu drepturile lor neaterabile.

Consemnarea ne înfățișază peste tot abia 99 membri români, 10 membri sași (Germani) și 147 maghiari și jidani.

Pentru informarea publicului alegător, mai finem de datorință a aminti, că cei însemnați cu anul 1898 la alegerile ce se vor face cât de curând, ies afară din șirul membrilor municipali și așa avem prilegiu binevenit de a alege elemente neatrănoare și mai corăspunzătoare decât cari până acum am avut.

Inteligența fără deosebire de rang și poziție datoare este ca de timpuriu, punându-se pe lucru, umăr la umăr, de pe acum să-și tragă bine seamă, ca în locul alor 128 membri municipali ce trebuie aleși pe un period nou de 6 ani, să candideze atari bărbați devotați cauzei binelui de obște, și aceasta se poate duce în deplinire numai prin conlucrare comună și înțelegere imprumută.

I. Petroșeni (1898): Goró Ferencz, Hol-laki Ártur, Vasile Iansa, Stefan Radic, Avram Stanca; (1901): Mátyásovsky József, Basilu Dombora, Vasile Socol, Isidor Saturn, Balog János.

II. Puj (1898): Balázs Farkas, Balázs József, Frischholz Jenő, Kardos József, Málánd Oszkár, Meszkó Lukács, Pietsch József, Puy Aladár, Radó János, Téglás Gábor, ifju Buda Imre; (1901): Balázs Ferencz, Ioan Bora, Dr. Fránz Jäger, Lakács József, Naláczy Géza, Puy Árpád, Puy László, Ringler Mór, Török Béla, Petru Ungur, Vladislav Zsigmond.

III. Sălășul-superior (1898): Balia Zsigmond, Id. Fekete Károly, Hajduczki József, Kenderessy Ferencz, Zacharie Munteanu, Julcher Pál; (1901): Barcsay Ádám, Pietsch Sándor, Reichel János, Réthi Lajos, Ioan Tiru lui Antonie, Ioan Tiru lui Vasile.

IV. Peștișul-mare (1898): Baternay Ákos, Brazovay Zoltán, Licsek Géza, Alexandru Rimbas, Tornya Gyula, Isac Zepe, Nicolae Nestor; (1901): Baló Béla, Dr. Cseh Sándor, Goró Andor, Papp Jenő, Puy Zsigmond, Ságny Kálmán, Tolnay János.

V. Hațeș (1898): Dr. Nagy Ignác, Tokács János, Veres József, Vots Nándor; (1901): Jakab István, Lenkes József, Dr. Meskó Antal, Ioan Munteanu.

VI. Răoășia (1898): Bartha Lajos, Boga Károly, Frischholz Árpád, Nagy István, Pogány Béla, Strauss Nándor, Szij Elek, Id. Török Antal; (1901): Benedikty József, Sábău Borha, Csucs Lajos, Fekete Máté, Petrovay Gyula, Dr. Szósz István, Szkáczel József, Teofil Tulea.

VII. Hunedoara (1898): Márkup Ferencz, Nán László, Ioan Pop, Stubenfolld Guidó; (1901): Bucsy Lipót, Nicolae Dima, Nic. Munteanu, Mihail Rimbas jun.

VIII. Deva (1898): Id. Kovács András, Izeke Antal, Dr. Solyom-Fekete Ferencz, Szóts Sándor, Geber Károly; (1901): Csűrös Antal, Kibédy Lajos, László Ignác, Dr. Nagy Béla, Rác Pál.

IX. Peștișul-inf. (1898): Bakcsy Lajos, Barcsay Árpád, ifju Csanády András, Csulay Lajos, Demeter Ferencz, Kiss Ignác, Kovács Antal, Dr. Nagy Gustav; (1901): Balázs Árpád, Csanády Sándor Jánosfia, Lisonka Lajos, ifju Fekete Károly, Kis Mihály, Lichtensteiger Albert, Isif Pop, Szórényi Antal.

X. Dobra (1898): Ács Sándor, Romul Anuța, George Herbay, Isif Crainic, Ioan Moldovan, Aug. A. Nicoară; (1901): Dr. Laurențiu Petric, Isif Petrovici, Aron Munteanu, Ioan Morariu, Goró Ede, Ioan Sərb.

XI. Ila (1898): Jancsó Lajos, Dr. Kóiber Endre, Dumitru Lăcătuș, Vasilie Olteanu; (1901): Avram Păcurar, Hohn Károly, Fekete Aladár, Simion Dragomir.

XII. Rapoltul-mare (1898): Györffy Dénes, Márton Gyula, Vasilie Pápos, Sabin Piso, Rettegi Gyárfás, Székely Sándor, Török György; (1901): Beke Károly, Bugyul Sándor, Csuka László, Farkas Árpád, Simion Filimon, Kontz Gyula, Simon Zsigmond.

XIII. Jeledinți (1898): Kapcza Gyula, Popp Jozsef, Dr. Tóth Sándor, Fodor Gyula, Zudor György; (1901): Gróf Kun István, Dionisie Popovici, Solyom Ferencz, Riebel Tivadar, Zudor József.

XIV. Romos (1898): Amlacher Albert, Petru Belei, Procopiu Herlea, Dr. Aurel Munteanu, Stroini Román; (1901): Nic. Andreiu, Laurian Bercian, Isif Dumitru, Dr. Alex. Hosszu, Nic. Mihăila.

XV. Orăștia (1898): Dr. Eduard Antoni, Dr. Barthó György, Daniil David, Lazar Mór, Andreas Maraski, Isif Orbonaș, Id. Stúkey Ferencz; (1901): Karl Antoni, Balog József, Aurel Popovici-Barciann, Ioan Lasaroiu, Michel Béla, Friedrich Prunk, F. F. Widmann.

XVI. Brad (1898): Balia Ödön, Nic. Bedea, Petru Bota, Brády Árpád, Pamfilie Plaștea, Krasznay Olivér, George Perian, Petru Rimbas, Szabó Lajos; (1901): Simeon Ardean, Biró János, Vasile Denian, Ioan German, Kónya Dénes, Krasznay Béla, Valeria Candrea, Dr. Pavel Oprișă, Pietsch Lajos.

XVII. Băița (1898): Dr. Stefan Erdélyi, Nic. Fugăță, Ioachim Comșa, Ilie Comșa, Constantin Costin, Dr. Cornel Moldovan, Dr. Silviu Moldovan, Nic. Păcurar, Pankl Vilmos, Ioan Simionas; (1901): Simeon Băcilă, George Dregan, Ioan Fugăță, Demetriu Moldovan, Alex. Moldovan, Dr. Ioan Radu, Petru Perian, Tove Perian, Nic. Popp, Ioan Roman.

XVIII. Vața-de-jos (1898): Andersen László, Ioan Bulzan, Dossa Gergely, Id. Lázár Farkas, ifju Lázár Farkas, Mischinsky Vilmos, V. Nagy Pál, Ioan Oncu, Nic. Turuc; (1901): Isif Betea jun., Dr. Nic. Rob. Nádásdy Sándor, Ioan Incu, Koncz Aladár, Iob Lesinea, Markon Antal, Dr. Pándy István, Alex. Petrescu.

XIX. Baia-de-Criș (1898): Barcsay Géza, Biró József, Iuliu Maior, Borbát Vilmos, Petru Gligor, Kovordányi János, Koncz Domokos, Mihail Cosma, George Furj; (1901): Darvas János, Dr. Horváth Kálmillo, Ioan Andreiu, Tovie Mihailovici, Ioan Micluța, Papp

Károly, Dionisie Sida, Veres Gyula, Ioan Furca.

Viriliști avem de tot 258, din cari abia 29 Români, luati în lista viriliștilor. Eată-i: Dr. Ioan Mihu, avocat în Orăștie cu 1392 fl. dare; George Nicoară, preot în Deva, 479 fl.; Rudolf Murășan, hotelier în Hunedoara, 465 fl.; Teodor Dobo, arăndaș în Hațeș 369 fl.; Petru Popovici, proprietar în Sântă Măria-de-peatră 358; Francisc Hosszu, avocat în Deva 325 fl.; (îndoit socotiți); Vasilie Bidu, comerciant în Orăștie 311 fl.; Nicolae Obeden, neguțator în Brad 278 fl.; Bucur Popovici, comerciant în Hațeș 265 fl.; George Moldovan, notar cercual în H.-Boița, 246 fl.; Simion Corvin, croitor în Orăștie 246 fl.; Stefan Șelariu, comerciant în Hațeș 245 fl.; Ioan Șerban, proprietar în Deva 240 fl.; Nicolae Vlad, apotecar în Orăștie 226 fl.; Ioan Baciu, comerciant în Hațeș 226 fl.; Ioan Albu, profesor în Brad 221 fl.; Lazar Perian, proprietar în H.-Boița 221 fl.; Mihai Dugaci, morar în Hațeș 199 fl.; Aron Feier, proprietar în Brad 194 fl.; Login Ardelean, proprietar în Deva 193 fl.; David Andreșoi, proprietar în Costești 188 fl.; Petru Oprea, proprietar în Merișor 185 fl.; Dr. Gavriil Suciu, avocat în Hațeș 183 fl.; (duplu) Ioan Botean, preot în Biniț 175 fl.; (duplu) Isif Petrovici, comerciant în H.-Dobra 166 fl.; Isif Indrei, proprietar în Băcăinț-de-jos 162 fl.; Romul Cotoiu, comerciant în Baia-de-Criș 160 fl.; Avram Balomiri, proprietar în Balomir 160 fl.; Mihail Rimbas, proprietar în Hunedoara 150 fl.

CORESPONDENȚA

Sfințirea școlii din Turdaș.

Turdaș, în 21 Nov. v. 1898.

Domnule Redactor,

Adevărul cuprins în frasa aceasta: „Luminează-te și vei fi, voește și vei putea”, nu numai că fericește, că nobilitează inima aceluia om pătruns de acest adevăr, dar' îl și înalță către idealul perfecțiunii, către D-zeu.

Pătrunsă fiind de acest adevăr și nobila inimă a conducătorilor gr.-or. și gr.-cat. din comuna Turdaș, în bună înțelegere s'au apucat de edificarea unei noue școlii gr.-or., deoare-ce școala cea veche era necorespunzătoare și pentru tinerii credincioșilor gr.-cat. După terminul defipt, edificiul școlar, care e o clădire deamăn-de-a figura în ori-ce oraș, s'a finit în 24 Oct. v. 1898 spre bucuria ambelor confesiuni din comuna Turdaș.

Cui e de-a să mulțămii pentru această faptă nobilă?

Demni de laudă sunt toți credincioșii din comună, dar' în special preotul gr.-or. Adam Teodor merită toată lauda, deoare-ce ca un păstor sufletesc al credincioșilor gr.-or. din comuna Turdaș, a luptat cu stăruință de tercontra multor neajunsuri, că doar' numai să-și vadă odată realizat scopul nobil, ce l'au avut în vedere. Și în adevăr scopul și-l'au și ajuns, deoare-ce nobila-i inimă până în adănc a fost cuprinsă de adevărul din frasa: „Luminează-te și vei fi, voește și vei putea”.

În 25 Oct. v. 1898 terminându-se serviciul divin, toți credincioșii cari au participat în Dumineca aceea la biserică, au intrat în noua școală în frunte cu păstorul sufletesc Adam Teodor, care împreună cu preotul gr.-cat. Dumitru Iancu, s'au apucat de actul sfințirii. După terminarea actului sfințirii, preotul Adam Teodor a ținut o pătunzătoare cuvântare, arătând prin blânde și înțelepte cuvinte, că un popor numai atunci înaintează și se desvoaltă în cultură, dacă el se îngrijește neintrerupt de sporirea și înflorirea școlilor, adică de-a institutelor unde se cresc tinerile mlădite a marelui arbor național.

Turdășeanul.

NOUȚĂȚI

Iubileul Monarchului în Săcărâmb. Vineri, în 2 Dec. n., după-cum ni-se scrie, s'a săvârșit și în biserica rom. gr.-or. din Săcărâmb liturgie pentru M. S. Impăratul și Regele nostru, de cătră dl capelan Alimpiu Oprea. Totodată ni-se face cunoscut, că conducătorii minelor, au dat aspră poruncă, ca toți băieșii să meargă în cea zi la lucru, deoare-ce au două „șuturi” de făcut, și bieții oameni, ca să se nu fie pedepsiți, au fost siliți, ca în loc să iee parte la st. liturgie, să meargă la lucru. Mai amintim la acest loc, că M. S. Impăratul încă are o parte bună în băile din Săcărâmb, și cu toate aceste eată cum s'au purtat conducătorii minelor în cea zi cu băieșii. Oare când se vor împlini 50 de ani dela 1867 încoace încă vor purcede astel?

Meetingul poporal, ca e fost conchemat pe Dumineca trecută la Șiria, pentru a protesta contra hotărârii adusă de congregația din

urmă a comit. Arad, a fost oprit de slugile guvernului. Poporul s'a fost adunat în număr frumos. S'a redactat însă o telegramă cătră M. Sa Monarchul, în care se dă expresiune sentimentului de fidelitate și lealitate cătră augusta persoană a M. Sale din incidentul iubileului de 50 ani de domnie și i-se aduce la cunoștință disolvarea prin forță publică a poporului adunat.

D-șoara Olivia Irina Bardosy, fosta elevă a institutului domnișoarelor engleze din Mindelheim (Bavaria) și fica dlui Iuliu Bardosy, inspector școlar în retragere din Sibiu, precum ni-se vestește din München, a avut succes eminent de depunerea examenului de calificațiune pentru profesura de musică, depus înainte comisiunii regnicolare din Bavaria, și a obținut diploma pentru catedra de musică la preparandii și alte instituite superioare de fete. Încât se știe, d-șoara Bardosy este unica la noi cu asemenea calificație. Dintre 17 candidate dînsă a fost a doua la examenul teoretic și cea dintăiu la cel practic. Felicităm din inimă atât pe d-șoara Bardosy, cât și pe părinții d-sale.

Eliberat. În sfârșit, după un întreg an de zile, după-cum aflăm, scrie „Tribuna”, dl Tit Liviu Albin, a fost eliberat Sămbăta trecută din arestul preventiv al tribunalului din Alba-Iulia.

Un cassar de tren — Ingâmfat. În 6 l. c. doi Români din Chimindia voină a călători la Vinerea, cerură dela cassarul gării Piski bilet de clasa III. până la Șibot. „Mi kell? En nem tudok oláhu!” răspunse cassarul și închise fereaștra și se duse la masă.

Români rămaseră uitându-se lung unul la altul. Cineva le șopti: „Cereți la Alkenyer că căpetați”. Cel mai bătărând dintre ei, care în tinerete vorbise puțin ungurește, bate iute la fereaștra și eară i-se deschide, apoi cere: „Adja neke kicsi kenyeret”. Cassarul îndată îi dete bilet la Șibot. Celalți nu putu imita pe ortacul seu ungurește, ci zise: „Și mie Șibot!” Cassarul îndată îi svîrlă banii îndărăt pe jos și închise fereaștra. După-ce își ridică banii îi luă altul dela el, îi ceru bilet ungurește și i-l predete. Alți doi, tot atunci, cerură bilet la Turdaș. Fiindcă Turdaș și Tordos se cam lovește, căpetați. În vagon însă conductorul le spune, că trenul nu stă la Tordos, ci trebuie să meargă până la Szászváros și deci să mai plătească 20 cr. Inzedar ziseră ei că cassarul nu le-a spus că trenul nu stă în Turdaș, că ei atunci mai bine ar fi mers pe jos. Trebuiră deci să călătorească până la Orăștie și de-acolo îndărăt pe jos până la Turdaș. Astfel își îplinește cassarul din Piski misiunea sa.

Di Aurel Trif, colaborator la „Tribuna Poporului” din Arad, condamnat fiind în proces de presă pentru articolul „Vremea s'a împlinit” la trei luni temniță, a plecat Mercuri în săptemăna asta la Seghedin, pentru a-și începe osândă.

Nu mai dau pe așteptare! Ziarele sărbești din Ungaria, unul ca unul, s'au înțeles, ca să nu mai dea abonamente pe credit; însuși comitetul central al partidului radical, al cărui organ de căpetenie este „Zastava”, a luat o hotărâre în această privință, pe care o publică cu iscălitura dlui Dr. Krasoievici, vice-presidentul partidului.

Societatea de lectură „Andrei Șaguna” din Sibiu va ținea, Duminecă în 27 Nov. v., în memoria Marelui Archiereu, o ședință publică, în sala cea mare a edificiului nou seminarial.

Mină de aur în comuna Căneni (România). Dl Alexandru Drumar din Abrud, Transilvania, ne face cunoscut, că având permisiunea ministrului domeniilor din București a face excursiuni în întreagă țeara, pentru a descoperi mine, a aflat pe teritoriul comunei Căneni, o mină de aur, care, după analizele făcute, promite foarte mult.

O rugare. Subsemnații rugăm cu tot respectul pe onorații domni preoți, precum și pe acei domni marimoiși cari au primit Liste de colectare pentru edificarea noiei școlii din comuna noastră Mogoș-Mămăligani, să binevoiască a ne trimite Listele cu ori-ce rezultat, sau chiar și fără rezultat, căci servindu-ne spre legitimare, avem a ne da sama de ele.

Binefăcătorilor nostri, le mulțumim încă odată și pe această cale.

Mogoș-Mămăligani, în 21 Noemvrie 1898.
Vasile David, Vasile Miclea,
par. gr.-or. not. com. parochial.

POSTA REDACȚIEI.

D-lui S. F. în S. In curând veți primi răspuns.

„Revista Economică.“ Afăm că delegațiunea de 5, exmisă de conferența directorilor de bancă, ținută la 25 și 26 Iunie a. c., s'a intrunit în Sibiu la 27 Nov. a. c., și a decis, ca cu începere dela Anul-Nou 1899, să se înființeze un organ publicistic intitulat „Revista Economică, organ pentru societăți financiare și comerciale“. Direcțiunea acestei reviste a fost încredințată secretarului delegațiunii, dlui Dr. Corneliu Diaconovich. Revista se va publica în fascicule lunare, formatul „Transilvaniei“, în extensiune pe 40 pag. de fiecare număr, și va cuprinde articole de politică financiară, studii de administrație și de manipulație tehnică financiară, se va ocupa cu chestiuni comerciale, agronomice și industriale, cu mersul lucrării institutelor noastre financiare și comerciale, cu învățământul și literatura noastră economică, și va da o deosebită atențiune și legislațiunii și jurisdicțiunii de interes economic; în fine va publica cursurile de bursă, sortările, anunțurile societăților noastre economice, etc. Astfel „Revista Economică“ va fi chemată a suplini o lacună mare în viața noastră economică, și va avea să fie un călăuz și sfetnic atât al instituțiilor noastre economice, cât și preste tot al cercurilor ce se ocupă cu diferitele ramuri ale economiei. „Revista Economică“ s'a pus pe basa principiului cu totul nou în literatura noastră publicistică, că va remunera toate articolele ce le va publica, și astfel va putea conta la concursul unui cerc întins de puteri competente. Prețul de prenumerare s'a stabilit în suma de 5 fl. pe an. Numărul de probă va apare cu finea anului curent.

Ciudățeni chinezești.

Chinezilor li-se par foarte curioase și caraghioase obiceiurile Europeanilor și aceasta nu trebuie să ne mire cătuși de puțin, când vedem că deprinderile lor sunt cu totul contrare de ale noastre.

Eată un resumat foarte hazliu.

În China se bucură omul când îi mor părinții sau rudele. Logodnica plânge când se duce în locuința soțului său. Un chinez te întreabă totdeauna nu de sănătate ci de câștig. El se supără dacă-ți întrebă ce-ți mai fac nevasta și copiii. Iși acopere capul când te întâlnește și se îmbracă cu haine albe când e în doliu. Titlul unei cărți e la sfârșit și se cetește dela dreapta spre stânga și de jos în sus. Școlarii își spun lecțiile întorcându-se cu spatele spre profesor.

Prânzurile chinezești încep cu fructele și se termină cu supă.

Chinezii încălesc pe cal din partea dreaptă. Când construiesc case, încep cu coperișul.

Chinezii nu-și taie nici odată unghile și se văd mandarinii cari au unghii lungi de 10 centimetri. Ziarele lor nu se ocupă nici odată de politică. In sfârșit la dinșii, acul busolei, în loc să se întoarcă spre Nord, se întoarce spre Sud.

Și, de vreme-ce suntem în Cina să adăugăm că femeile chineze întrebunțează iarna un mijloc foarte puțin costisitor pentru a-și încălzi paturile: în loc de-o cărămidă ferbinte ele bagă câni sub plapomă și își țin toată noaptea picioarele lipite de ei.

FEL DE FEL

Folosul anunțurilor. Unui mare librar din Belgia i-se întâmpla în tinerețe o nostimadă, care-i servi mult. El intra, fiind un băiat tânăr de tot ca vînzător la un mare librar din Mons. După trei ani ajunsese bine privit și după alți trei ani se înamora de fiica librarului. Tânărul fiind un băiat vrednic și frumos, fata ar fi consimțit să se căsătorească cu el, însă când dânsul făcu cererea, bătrânul încreși din sprîncene. Poziția tinerului nu i-se părea destul de bună pentru a fonda o căsnicie solidă și îi propuse să-și dea o probă despre vrednicia și deșteptăciunea sa, după care numai îi va da fata. — »Ce să faci?« întrebă tinerul. — După-ce se mai gândi puțin, librarul răspunde: »Să faci ceva ca să scăpăm de romanul: »Un crin vestejit«. Tânărul îngâlbeni, căci de șase luni de când era editat nu se vînduse nici un volum din acel roman. Deodată fața i-se însenina, găsisse! Nu trecu o săptămână și volumele legate în verde se vindeau ca pâinea caldă, o a doua ediție se vîndu de asemenea. Bătrânul librar nu putea pricepe o asemenea minune și întrebă pe tânăr cum și ce făcuse pentru a ajunge la acest rezultat. E foarte simplu: el publicase anunțul următor:

»Un tânăr frumos și cu avere dorește a se căsători, nu caută nici bogăție, nici frumsețe, caută o ființă poetică; el se va preumbla în fiecare zi în grădina publică între orele 2 și 4 după prânz; doamnele cari ar dori să-și facă cunoștința să cetească în grădina romanul: »Un crin vestejit«.

Asta a fost de ajuns ca să se vîndă nenorocitul roman.

Mulțumită publică.

In favorul sfințirii bisericii noue din Cerțeșul-sup., în urma apelului exmis de dato 20 Iulie v. a. c., au incurs până la 11/23 Octomvrie a. c. următoarele oferte benevole: (Urmare și fine).

Lista nr. 33: Dl Petru Jibetean, proprietar în Hărău a colectat dela dl P. Jibetean 50 cr., Băncș Iános 50 cr., Copronți A. 20 cr., I. Toma 25 cr., S. Jibetean 20 cr., G. Părău 20 cr., M. Mneara 20 cr., Maria Cozian 50 cr., I. Dumitru 20 cr., A. Marcocian 25 cr., Barci Károly 20 cr., K. Vinczi 25 cr., Amalia Vinczi 25 cr., Cătălina Vinczi 50 cr., Amalia Csuka 20 cr., Márkocsán Czili 20 cr., ear' dela alți 11 inși câte 10 cr. în sumă de 1 fl. 10 cr., deci peste tot Suma: 5 fl. 70 cr.

Lista nr. 34: Prin dl Albuți Josan, proprietar în Hărău s'a colectat din comuna Hărău dela dl Preisich Mór 50 cr., Albuți Josan 1 fl., P. Florea 20 cr., I. Moisi 25 cr., T. Moisi 25 cr., M. Josan 20 cr., G. Dărăbuți 25 cr., F. Dâmpu 20 cr., I. Salomie 25 cr., J. Jibetean 20 cr., E. Ormindean 20 cr., I. Mateș 20 cr., Vilschek Henrich 50 cr., A. Orm. 20 cr., d-na K. Mezei 25 cr., M. Samuil 25 cr., ear' dela alți darnici poporeni câte 5, 10 și 15 cr., deci în total Suma: 7 fl. 65 cr.

Dându-ne în public seamă de banii primiți, rugăm pe toți P. T. domni colectanți și marinimoși contribuitoari să primească din partea noastră mulțămitele cele mai profunde, ear' bunul D-zeu să le răsplătească pentru spriginul dat.

Totodată pe acei P. T. domni, cari au primit liste de colectare, îi rugăm să binevoiască a ni-le remite cu ori-ce rezultat.

Cerțeșul-sup., 12/24 Octomvrie 1898.

In numele comitetului parochial.

Stefan Fărcaș.

Mulțumită.

Subsemnatul în numele comitetului parochial gr.-or. din Căstău, vin și pe această cale a aduce mare mulțumită bunei creștine Domnica Ifrapt pentru darul făcut sfintei biserici, donând pe sama bisericii un prapore în preț de 20 fl., lucrat foarte frumos de pictorul din Orăștie Isidor Oprușan.

D-zeu să le răsplătească insutit, ceca-ce au prestat la facerea acestui dar.

Căstău, în 24 Nov. 1898.

Nicolau Andreiu, presbiter.

Mulțumită publică.

Subscriși în numele poporului din comuna Brîznic, venim respectuos a aduce pe această cale expresiunea celei mai distinse marinimosități efectuate prin mijlocirea domnului Romulus Buștean din Băcău cătră Preacuvioșia Sa domnul Archimandrit Dionisie de Bușteni prin care împregiurare s'a donat s. biserică a comunei noastre numărul complet de 12 »Mineie« gratis, întru vecinica lor pomenire. Dumnezeu atotputernicul, pe care îl preamărim, să le tindă din darurile sale mari și bogate o vieță îndelungată și spre bucuria tuturor să le fericească pe pămînt, cununa familiară care a odrăslit acești bărbați plini de virtute și de caritate.

Briznic, 24 Noemvrie 1898.

Avram Barbu, George Oprușan, paroch gr.-or.

Vasilie Mileucovicu, inv. și notar com. par.

Mulțumită.

La concertul cu dans din 7/19 Noemvrie a. c. arangiat în favorul bisericii noastre gr.-or. de aici, care acum se află în lucrare, au contribuit peste prețul de intrare următorii marinimoși domni: Dela societatea minelor din loc 10 fl. Dl Glogoni Andreics Ianos, director de mine 5 fl. Marec Mor 4 fl., Ioan Vasiu 3 fl. 50 cr., Ioan Serbu, paroch în Roșcani 2 fl. 50 cr., Tribus Antal, inginer, Petru Comșa din Seliște, Ioan Maxim Vulc din Pianul-super., Basiliu Dombora, notar în loc, Rotler Jozsef, director în Vulcan, Avram Stanca, Balog Iános, notar în Petrița câte 2 fl. Mihail Bociat, notar în Livezeni, Dionisie Socol, Carol Grausam, Ioachim Riedval, Ionuț Moisa, Alexandru Nistea, Iacob Loj, Carol Gojdos câte 1 fl. 50 cr., Petru Iacob 1 fl. 20 cr., Figuli Antal, Adolf Herman, Samuel Pic, Dr. Schulec, Teodor Muntean, Ianos Balas, Solomon Steiner, Ianos Ivanovics, Iacob Rezső, Seleentreund Vilm., Peter Kraus, Johann Cnebel, Toma Toader, câte 1 fl. Basiliu Socol, par. în Livezeni, Simion Suciu, par. în Petrița, Fűnczgraf N., Iunger Simon, Kraus Jozsef, Sárosi Jozsef, Ioan Oprea, Pek Mihai, Lengyel Laszlo, Dumitru Lucaci și Isidor Saturn, par. în Merișor 50 cr.

Suma suprasolvirilor cu cea a intratelor ordinare laolaltă face în total 170 fl. 25 cr., ear' a speselor avute cu această ocaziune e 91 fl. 32 cr., prin urmare a rămas în favorul bisericii un venit curat de 78 fl. 90 cr., care sumă s'a și predat episcopului I. Dionisie Socol spre administrare și manipulare.

E de însemnat, că din suma venitului curat este a se da încă 10 fl. la fondul copiilor de școală sêraci de aici, comitetul nostru parochial se simte foarte plăcut deobligat a exprima și pe această cale on. public, care a sprijinit cu multă bunăvoință sfânta noastră cauză, mulțamita și recunoștința sa profundă.

Tot asemenea recunoștință datorește comitetul și dlui învățator Ioan Serbu pentru strădania avută cu înființarea și conducerea școlului, precum și dlui Vasilie T. Motora, învățator în Livezeni pentru sucursul oferit în tot decursul exercițiilor în această direcțiune.

Mai departe se aduce mulțamită cordială și domnișoarelor, între cari multe strîine de confesiunea și națiunea noastră, cari nu au pregetat a cerceta regulat orele de cântări și de probe și în special părinților acestora pentru permisuniunea dată fiicilor sale de a se angaja ca membre la corul numit și prin aceea la producțiunea cu mult efect a concertului din cestiune.

Cu toată stima

Comitetul parochial gr.-or.

Mulțumită publică.

Spre scopul edificării noiei școale din comuna Mogoș-Mămăligani au incurs încă următoarele oferte benevole:

Ilustra familie de Mocsonyi din Birchiș, Bulci și Căpălneaș a dărui 20 fl. v. a. cu lista nr. 184. Prea onoratul domn Petru Iuga, adm. protopresbiteral al Seliștei ne-a colectat cu lista nr. 73 și 268 din comunele Tilișca și Săcel 15 fl. v. a.

P. St. Domn D. M. Bragadiru, bancher în București cu lista nr. 89 ne-a dărui 10 fl. 50 cr. P. St. Domn I. Simtion, dirigent în librăria archidieceșană ne-a colectat cu lista nr. 1: 1 fl. 70 cr. v. a. Suma: 47 fl. 20 cr. Pentru toate aceste contribuii aducem cele mai călduroase mulțumite on. domni colectanți și contribuenti.

Mogoș-Mămăligani, în 21 Noemvrie 1898.

Vasile David, par. gr.-or.

Vasile Miclea, not. com. parochial.

CALINDARUL SĒPTĒMĀNEI

Zilele	Călindarul vechiu	Călindarul nou
Dum. a 13-a, a lui Luca (27 d. Rus.), gl. 2, v. 5		
Dum.	29 M. Paramon	11 Damascen
Luni	30 A. Andrei	12 Macsenție
Mărți	1 Pr. Naum	13 Lucia
Merc.	2 Pr. Avacum	14 Nicasiē
Joi	3 Pr. Sofronie	15 Celian
Vineri	4 † Varvara	16 Adelaida
Sămb.	5 C. Sava	17 Lazar

Pentru redacție responsabil: Petru P. Barțișu.

Szám 489—1898. végrh.

(439) 1—1

ĂRVERĒSI HIRDETĒMĒNY

Ahulirott bírósági végrehjtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kolozsvári kir. törvényszék 1897. évi 6473/1897. számú végzése következtében

Dr. Menyhárđ Gáspár kolozsvári ügyvéd által képviselt Hirsch és Kleinberg kolozsvári cég alafoglaltató javára Bregyan Velicska Viktor ellen 2155 frt 12 kr. s jár. erejéig 1897. évi szeptember 30-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 1500 frtra becsült, a végrehajtási jkv. 2 t.-cz. alatt telvelt 150 szeker 1897. évbeli száma nyilvános árverésen eladatik.

Ezen árverés egyidejűleg felűlfoglaltatók javára is megtartatni fog.

Mely árverésnek az algyógyi kir. járás-bíróságnak 1898. V. 131/4 számú végzése folytán összesen 9826 frt 3 kr. tőke követelés, ennek kamatai és az eddig bíróság már megállapított költségek erejéig Bábólna községben az uradalmi gazdasági udvaron leendő eszközzésére 1898. évi deczember hó 15-én délután 2 órája határidőtől kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóság a törvény 107. és 108. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetése mellett, becsáron alul is elfog adatni.

Algyógyon, 1898. november hó 29-én.

Schuszter Vilmos, kir. bír. végrehajto.

Sz. 3851—1898 tkvi.

(440) 1—1

ĂRVERĒSI HIRDETĒMĒNYI KIVONATA.

A hátszegi kir. bjbíróság mint tjkv. hatóság Dr. Suciu Gábor hátszegi lakos utóajánlata folytán Koszta János végrehajtónak Stefaneczky Pырiła russori lakos végrehajtást szenvedő ellen ügyében közhírré teszi, hogy végrehajtónak 68 frt tőke 23 frt 75 kr. és 8 frt. 50 kr. eddigi megállapított per és végrehajtási valamint a még fennálló kóltségek iránt követelésének kielégítése végett Stefaneczky Pырiła végrehajtást szenvedőnek a dévai kir. törvényszék puji kir. járásbíróság területéhez tartozó Russor községi 103. számú tjkvben és 1—25. rsz. ingatlanból 1/2 rész jutalékát együttesen, a russori 203. sz. tjkvben A † 1. rsz. ingatlanból 1/4 rész jutalékát a C. özv. Stefaneczky Tanaszi javára bekeblzett haszon élvezeti jog sérelme nélkül rendszámonkénti részletekben, az egy idejűleg kibócsátott árverési feltételekben részletezett összesen 420 frt 75 kr. tevő kikialtási árban az 1899. évi január hó 23-ik napján d. e. 10 órakor Russor községének előljárója házánál megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek esetleg a kikialtási árban alul is el fogja adatni.

Ărverezni szándékozók Dr. Suciu Gábor utóajánlat tevő kivételével tartoznak bánatpénzűl az ingatlanok kikialtási árának 10%-át készpénzben vagy ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy annak előzetes bírói letétbe helyezését tanusító szabálszerű elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételár fele részét az árverés jórégere emelkedése napjától számítandó 30 nap alatt, a másik fele részét ugyanazon naptól számítandó 60 nap alatt, az árverés napjától járó 5% kamataival szabálszerű letéti kérvény mellett, a hátszegi kir. adóhivatal mint bírói letéti pénztárhoz befizetni. A bánatpénzi az utolsó részletbe fog beszámittatni.

A kir. bjbíróság mint tkvi hatóság.

Hátszegen, 1898. október hó 21-én.

Savu, kir. albiró.

„ARDELEANA“ INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMÍ, SOCIETATE PE ACȚII IN ORĒȘTIE.

Fonduri proprii: fl. 350.000. Depuneri: fl. 700.000

Circulație anuală: fl. 3,000.000. (393) 31—

Institutul face următoarele operațiuni, la cari recomandă serviciile sale:

- 1) acordă împrumuturi cu interese de 8%;
- 2) primește depuneri, dela particulari cu 5 și cu 5 1/2, ear' dela corporațiuni culturale cu 6%;
- 3) cumpără și vinde realități;
- 4) cumpără și vinde marfuri și produse;
- 5) arăndeaza și exarăndeaza realități;
- 6) cumpără și vinde efecte publice;
- 7) mijlocește operațiuni, specificate sub 3. 4. 5.

Ori-ce afacere se poate rezolva și informări se pot lua verbal în biuroul institutului, ear' în scris prin corespondență.

Orăștie, 1898.

Direcțiunea.